

اثر سختکنندگی کششی در اعضای بتنی مسلح به صفحات بسپاری الیافی

سیدهحسن پیراوش (دانشجوی کارشناسی ارشد)

محمد رضا اصفهانی (استاد)

دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه فردوسی مشهد

یکی از پارامترهای بسیار تأثیرگذار بر رفتار اعضای بتنی مسلح به صفحات بسپاری الیافی (FRP)، پدیده‌ی سختکنندگی کششی^۱ است. این پدیده بر روی عرض و فاصله‌ی ترک‌ها و سختی عضو تحت کشش مؤثر است. برای بررسی دقیق اثر سختکنندگی کششی بتن بر رفتار کششی صفحات FRP، نمونه‌های آزمایشگاهی بتنی با مقاومت‌های فشاری استوانه‌ی ۲۵ و ۴۰ مگاپاسکال که به وسیله‌ی ۲ یا ۴ لایه صفحات بسپاری مسلح شده با الیاف شیشه (GFRP) یا CFRP میانی با چسب به یکدیگر متصل شده، تحت کشش خالص قرار گرفتند. نتایج حاصله نشان می‌دهد که روش آزمایشگاهی مورد استفاده با دقت زیادی اثر سختکنندگی کششی را به نمایش می‌گذارد. مقایسه منحنی‌های تنش - کرنش این نمونه‌ها با منحنی تنش - کرنش صفحات FRP، نشان می‌دهد که کاهش نسبت سطح مقطع صفحات بسپاری الیافی به سطح مقطع بتن باعث افزایش قابل توجه اثر سختکنندگی کششی بتن در عضو می‌شود. به طوری که اثر سختکنندگی کششی (برحسب اختلاف کرنش بین نمونه‌ی بتنی مسلح به صفحات FRP با نمونه صفحات FRP در مرحله‌ی ترک‌خوردگی پایدار) در نمونه‌های دارای دو لایه FRP بین ۲/۵ تا ۳/۷۵ برابر نمونه‌های دارای چهار لایه FRP است. همچنین افزایش مقاومت فشاری بتن از ۲۵ مگاپاسکال به ۴۰ مگاپاسکال سبب افزایش نسبی اثر سختکنندگی کششی بتن بر رفتار کششی صفحات FRP می‌شود. از سوی دیگر، میزان اثر سختکنندگی کششی بتن بر رفتار کششی صفحات GFRP از میزان اثر سختکنندگی کششی بتن بر رفتار CFRP بیشتر است. در مورد فاصله و نحوه توزیع ترک‌های ایجاد شده روی نمونه‌های بتنی نیز بحث شده است.

s.m.pirayesh@gmail.com
esfahani@ferdowsi.um.ac.ir

واژگان کلیدی: بتن مسلح، سختکنندگی کششی، FRP، ترک‌خوردگی.

مقدمه

بتن اطراف ماده‌ی مسلح کننده، سختی عضو پیشتر از ماده‌ی مسلح کننده‌ی عربان است. با ایجاد و افزایش ترک‌ها پاسخ عضو به سمت پاسخ ماده‌ی مسلح کننده‌ی عربان می‌کند. با پایدارشدن ترک‌های اولیه، بار تحمل شده توسط بتن با توسعه‌ی ترک‌های داخلی ثانویه‌ی که بین ترک‌های اولیه ایجاد می‌شوند، کاهش می‌یابد.^[۱-۲] اثرات ترک‌خوردگی و ماده‌ی مسلح کننده بر سختی عضو را می‌توان به صورت‌های مختلف در نظر گرفت. بیشترین تأثیر ترک‌خوردگی و ماده‌ی مسلح کننده در سختی مؤثر عضو است.^[۳]

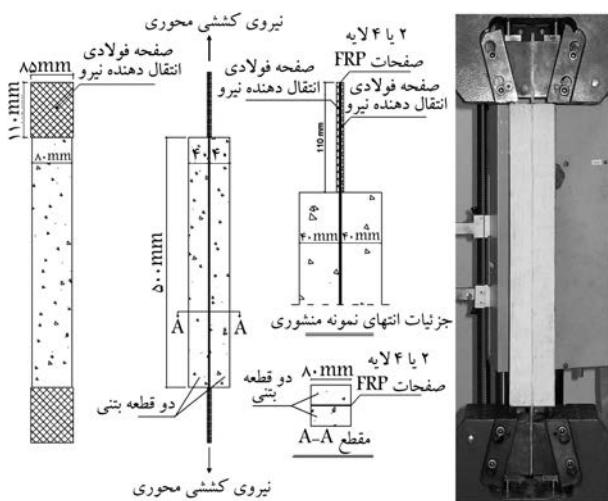
این نامه‌های CEB-FIB و fib^[۴] مدل سختکنندگی کششی اساساً یکسانی پیشنهاد می‌کنند. در مدل ارائه شده توسط آین نامه‌ی fib^[۵] از رابطه‌ی نیرو - کرنش عضو بتن مسلح به فولاد استفاده شده است (شکل ۱).

در گذشته تحقیقات فراوانی روی اثر سختکنندگی کششی اعضای بتنی مسلح به فولاد کششی انجام شده است؛ نتایج حاصل از این تحقیقات بیان‌گر میزان قابل

با توجه به استفاده‌ی رو به گسترش صفحات بسپاری مسلح شده با الیاف (FRP) و افزایش کاربرد این صفحات در مقام‌سازی اعضای بتنی، شناخت صحیح رفتار این مواد در اتصال با بتن ضرورت دارد. یکی از پارامترهای تأثیرگذار بر رفتار صفحات FRP متصل به بتن، اثر سختکنندگی کششی است. سختکنندگی کششی پدیده‌ی است که به بحث درمورد تأثیر بتن بر سختی ماده‌ی مسلح کننده می‌پردازد.^[۶] این پدیده، تنش‌ها و کرنش‌های ماده‌ی مسلح کننده متصل به بتن را کاهش می‌دهد و باعث کم تر شدن کرنش میانگین ماده‌ی مسلح کننده متصل به بتن در مقایسه با کرنش ماده‌ی مسلح کننده فاقد بتن می‌شود. سختکنندگی کششی بر عرض و فاصله‌ی ترک‌ها و سختی عضو تحت کشش با خمس تأثیر می‌گذارد.^[۷]

در عضو تحت کشش بتن مسلح، ابتدا که بتن ترک نخورد است، به دلیل وجود

تاریخ: دریافت ۱۳۸۸/۴/۸، اصلاحیه ۱۱/۲۷، پذیرش ۱۳۸۹/۳/۱.

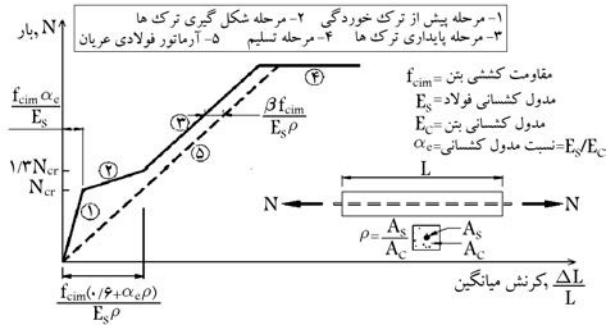

شکل ۲. جزئیات و مشخصات نمونه‌های بتنی و نمونه‌ی بتونی قرارگرفته در فک‌های دستگاه کشش.

به طول ۵۰۰ میلی‌متر و سطح مقطع 80×80 میلی‌متر مریع ساخته شدند. در شکل ۲ جزئیات کامل نمونه‌های بتنی نشان داده است. نمونه‌های بتنی به صورت کلی XYM-N نام‌گذاری شده‌اند که در آن، X بین‌گر نوع صفحات FRP به کار رفته در نمونه است (C برای CFRP و G برای GFRP). حرف Y برای تفکیک نمونه‌های مشابه به کار می‌رود (A یا B). M نمایان‌گر نوع بتون استفاده شده به منظور ساخت قطعات بتنی به کار رفته در نمونه است (۲۵ معروف بتون با مقاومت فشاری استوانه‌بی ۲۵ مگاپاسکال و ۴۰ معروف بتون با مقاومت فشاری استوانه‌بی ۴۰ مگاپاسکال است). حرف N نیز تعداد لایه‌های FRP را که برابر با ۲ یا ۴ لایه هستند، بیان می‌کند. نمونه‌های صفحات خالص نیز – که عبارت‌اند از ۴ نمونه، شامل دو لایه‌ی چسبیده‌ی GFRP یا CFRP و دو نمونه شامل چهار لایه‌ی چسبیده GFRP یا CFRP – به صورت کلی XY-N نام‌گذاری شده‌اند؛ X بین‌گر نوع صفحات FRP به کار رفته در نمونه (C برای CFRP و G برای GFRP) و Y برای تفکیک نمونه‌های مشابه (A یا B) به کار می‌رود. حرف N تعداد لایه‌های FRP را که برابر ۲ یا ۴ لایه هستند، بیان می‌کند. از مقایسه‌ی منحنی‌های نشش – کرنش این نمونه‌های بتنی تقویت شده با FRP با نمونه‌های صفحات FRP تعیین می‌شود.

در ساخت نمونه‌ها از دو نوع الیاف کربن و شیشه استفاده شده است. الیاف کربن از نوع یکجهتی و باقته شده با جرم تقریبی ۲۰۰ گرم بر متر مریع و نحوی عمل آوری خشک است که به وسیله‌ی مقدار کمی الیاف عرضی در کتاب یکدیگر قرار گرفته‌اند. الیاف شیشه نیز از نوع یکجهتی و باقته شده با جرم تقریبی ۴۴۵ گرم بر متر مریع و نحوی عمل آوری خشک است که به کمک الیاف عرضی در کتاب یکدیگر قرار گرفته‌اند. از آنجا که در ساخت نمونه‌های بتنی ۲ و ۴ لایه الیاف وجود دارد، به منظور مقایسه‌ی نمونه‌های بتنی با صفحات بسپاری مسلح شده با الیاف، ۶ نمونه صفحات خالص الیافی (فاقد بتن) مطابق با استاندارد ASTM D۳۰۳۹ ساخته شد و با استفاده از دستگاه کشش (شکل ۲) مورد آزمایش قرار گرفت. در جداول ۱ و ۲ مشخصات الیاف ارائه شده است.

در ساخت کلیه‌ی نمونه‌ها از رزینی با نام تجاری (Sikadur-۳۰۰) استفاده شده است. برای تهیه‌ی چسب، پس از قرار دادن نسبت‌های وزنی مشخص از

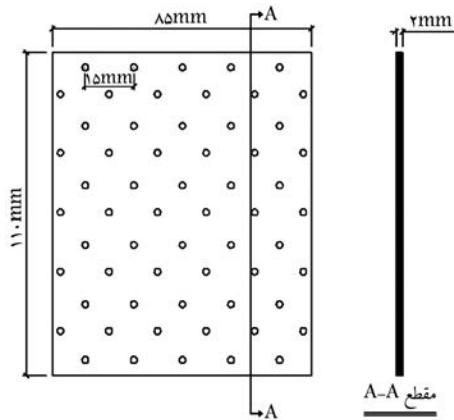

شکل ۱. رابطه‌ی بار-کرنش بتن مسلح تحت کشش.

توجه اثر سخت‌کنندگی کششی در این اعضاء است.^[۱۴-۱۸] همچنین، تأثیر الیاف فولاد در افزایش میزان اثر سخت‌کنندگی کششی اعضاء بتنی مسلح به فولاد بررسی شده است.^[۱۹] در آزمایش‌ها و تحقیقات جدیدتر، میزان اثر سخت‌کنندگی کششی اعضاء بتنی مسلح به ارماتورهای FRP مورد بررسی قرار گرفت.^[۱۹-۲۱] در سال‌های اخیر تحقیقاتی روی اثر سخت‌کنندگی کششی اعضاء بتنی مسلح شده به صفحات FRP انجام گرفته که در آن‌ها از میلگرد فولادی داخل عضو بتنی برای اعمال نیروی کششی استفاده شده است. به این ترتیب که روی سطوح خارجی یک عضو بتنی منشوری که در مرکز آن یک ارماتور قرار گرفته، صفحات FRP نصب شده و با کشش غیرمستقیم ارماتور اثر سخت‌کنندگی کششی صفحات FRP مورد بررسی قرار گرفته است.^[۱۸-۲۰] در این تحقیق به منظور بررسی اثر مستقیم و دقیق سخت‌کنندگی کششی بتن بر روی صفحات FRP از دو قطعه بتنی با مقاومت‌های فشاری استوانه‌بی ۴۰ یا ۴۵ مگاپاسکال استفاده شده که به وسیله‌ی دو چهار لایه صفحات GFRP یا CFRP میانی با چسب به یکدیگر متصل شدند. صفحات FRP میانی از دو طرف در فکین دستگاه کشش محکم شده و مستقیماً تحت کشش قرار گرفتند. با رسم نمودار نشش – کرنش نمونه‌ها و مقایسه‌ی آن‌ها با منحنی نشش – کرشن صفحات FRP، میزان اثر سخت‌کنندگی کششی اعضاء بتنی مسلح شده به صفحات FRP نشان داده می‌شود. همچنین با مقایسه‌ی رفتار نمونه‌ها، میزان تأثیر درصد مسلح شدگی، مقاومت فشاری استوانه‌بی بتن و نوع FRP در اثر سخت‌کنندگی کششی بتن بر صفحات FRP بررسی خواهد شد.

ساخت نمونه‌ها و مشخصات مواد

تعداد ۱۶ نمونه‌ی آزمایشگاهی بتنی مسلح به صفحات FRP و ۶ نمونه صفحات FRP خالص بدون بتن ساخته شده و آزمایش شدند. هر نمونه‌ی آزمایشگاهی بتنی شامل دو قطعه بتن به طول ۵۰۰، عرض ۸۰ و ضخامت ۴۰ میلی‌متر بودند که یک وجه 80×500 میلی‌متر هریک از نمونه‌ها به وسیله‌ی ۲ یا ۴ لایه صفحات بسپاری مسلح شده با الیاف شیشه (GFRP) یا صفحات بسپاری مسلح شده با الیاف کربن (CFRP) به عرض ۸۰ میلی‌متر به یکدیگر متصل شدند. برای بررسی تأثیر مقاومت بتن بر سخت‌کنندگی کششی، از دو نوع بتن با مقاومت‌های فشاری استوانه‌بی ۲۵ و ۴۰ مگاپاسکال استفاده شد. همچنین برای کاهش خط، از هر نمونه‌ی شامل مشخصات یکسان، دو عدد ساخته شد. برای انتقال نیروی کششی به صفحات FRP در دو انتهای هر نمونه، از صفحات نازک فولادی انتقال دهنده‌ی نیرو به ضخامت ۲ میلی‌متر استفاده شد (شکل ۲). بدین ترتیب نمونه‌های آزمایشگاهی

شکل ۳. مشخصات صفحات فولادی انتقال دهنده نیرو.

همچنین ورقهای فولادی ۲ میلی‌متری که قبلاً بر روی سطح شان حفره‌های ایجاد شده بود، در بالا و پایین صفحات بسپاری مسلح شده با الیافی که از دو سر قطعه‌های بتقیی بیرون آمده بود، قرار گرفت. برای این که صفحات فولادی در راستای صفحات FRP که در میان دو قطعه‌ی بتقیی محصور شده بود قرار بگیرد، از قطعات چوبی به ضخامت ۳۸ میلی‌متر در زیر آن‌ها استفاده شد. کمینه زمان لازم برای عمل آوری چسب و استحکام نمونه‌های ساخته شده، یک هفته در نظر گرفته شد. بنابراین ۱۶ نمونه‌ی آزمایشگاهی به روش فوق ساخته شد.

همچنین شش نمونه‌ی آزمایشگاهی دیگر مطابق شرایط قبل، اما بدون وجود قطعات بتقیی، ساخته شد تا با مقایسه‌ی منحنی تنش - کرنش آن‌ها و منحنی‌های تنش - کرنش نمونه‌های بتقیی، میزان تأثیر بتقیی بر رفتار بسپارهای مسلح شده با الیاف تحت کشش یک‌جهته (تأثیر سخت‌کنندگی کششی بین بن و صفحات بسپاری مسلح شده با الیاف) مورد بررسی قرار گیرد. مشخصات نمونه‌های آزمایشگاهی در جدول ۴ ارائه شده است.

روش آزمایش

نمونه‌ها پس از عمل آوری چسب، به‌کمک دستگاه کشش (شکل ۱) تحت کشش قرار گرفتند. سرعت جایه‌جایی فک‌های دستگاه کشش ۰/۵ میلی‌متر بر دقیقه در نظر گرفته شد. میزان جایه‌جایی فک‌ها و باروارد بر نمونه در هر لحظه ثبت شد. برای جلوگیری از لغزش در منحنی، مقدار ۲۰۰ نیوتون بار اولیه بر نمونه‌ها وارد شد و سپس نمونه‌ها تحت بارگذاری اصلی مورد آزمایش قرار گرفتند. در لحظات مختلف بارگذاری از نمونه و صفحه‌ی نمایشگر عکس‌برداری شد تا در زمان تحلیل نتایج مورد استفاده قرار گیرد.

چنان‌که در شکل ۴ مشاهده می‌شود در نمونه‌ی CA۲۵-۴، در بار ۱۷۲۶۰ نیوتون (شکل ۴الف) اولین ترک‌ها ایجاد شد و در بار ۹۴۱۰ نیوتون، با جادشدن بخشی از قطعات بتقیی از نمونه (شکل ۴ج)، بارگذاری متوقف شد.

نتایج آزمایش‌ها نمودارهای تنش - کرنش

در شکل ۵ نمودار تنش کرنش ۴ نمونه صفحات FRP نشان داده شده است. چنان‌که مشاهده می‌شود می‌توان گفت تفاوتی بین شیب منحنی‌های دارای

جدول ۱. مشخصات مکانیکی الیاف (گزارش شده توسط کارخانه سازنده).

نام تجاری الیاف	الیاف کربن	الیاف شیشه
SikaWrap-۴۳۰ G	SikaWrap-۲۰۰ C	
۷۶,۰۰۰	۲۳۰,۰۰۰	(MPa)
۲,۳۰۰	۳,۹۰۰	(MPa)
۲,۸	۱,۵	(%)
۰,۱۷	۰,۱۱	(mm)
۴۴۵	۲۰۰	(g/m ^۲)
۲,۵۶	۱,۸	(g/cm ^۳)

جدول ۲. مشخصات مکانیکی الیاف آزمایش شده.

نام تجاری الیاف	الیاف کربن	الیاف شیشه
SikaWrap-۴۳۰ G	SikaWrap-۲۰۰ C	
۷۸,۵۰۰	۲۲۳,۳۰۰	(MPa)
۱,۶۰۰	۲,۵۶۰	(MPa)
۲,۲	۱,۱۵	(%)

جدول ۳. مشخصات مکانیکی چسب (گزارش شده توسط کارخانه سازنده).

نام تجاری	Sikadur-۳۰۰
مدول کشسانی با شرایط عمل آوری	۳۵۰
روزه در دمای ۲۳ °C (MPa)	۲۳
مقاومت کششی (MPa)	۴۵

رزین و سخت‌کننده در ظرف مناسب، این مواد به مدت ۵ دقیقه به‌وسیله‌ی دور کم مخلوط‌کننده با یکدیگر مخلوط شدند. مشخصات مکانیکی چسب گزارش شده توسط کارخانه نیز در جدول ۳ ارائه شده است.

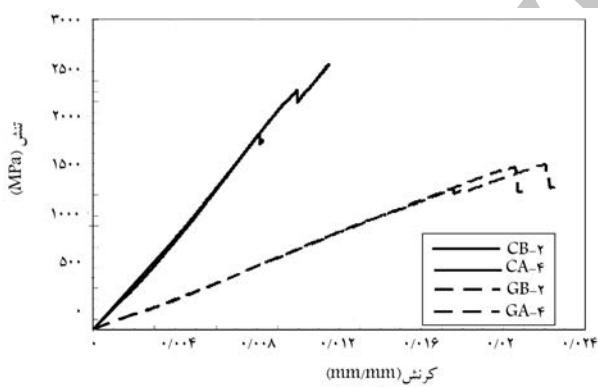
برای انتقال نیروی کششی از فک دستگاه کشش به صفحات بسپاری مسلح شده با الیاف، از ورقهای فولادی استفاده شد. لذا با توجه به استاندارد ASTM D ۳۰۳۹ و ابعاد فک‌های دستگاه کشش، از ورقهای فولادی به طول ۱۱۰، عرض ۸۵ و ضخامت ۲ میلی‌متر استفاده شد و نیز جهت تأمین اصطکاک کافی بین بن و ورقهای فولادی و صفحات بسپاری مسلح شده با الیاف، علاوه بر رزین، به‌کمک سوراخ‌کن حفره‌هایی به قطر ۲، عمق ۱ و فواصل تقریبی ۱۵ میلی‌متر مطابق شکل ۳ روی سطح داخلی ورقهای فولادی ایجاد شد. با راز طریق فکین دستگاه و ورقهای نازک فولادی که توسط رزین محکم به صفحات FRP چسبیده بودند به آن صفحات منتقل شدند.

برای ساخت هر نمونه‌ی آزمایشگاهی (شامل دو قطعه‌ی منتشری بتقیی و صفحات FRP)، ابتدا سطح هر دو قطعه‌ی بتقیی به‌کمک قلم مو آغشته به چسب شد. سپس یک لایه الیاف بر روی یکی از قطعات بتقیی قرار گرفت و به‌کمک غلتک، هوای محبوس بین الیاف و بین بتقیی خارج شد. یک لایه چسب روی الیاف قرار داده شد و لایه‌ی الیاف بعدی روی لایه‌ی قابل قبول قرار گرفت و بعد هوای محبوس بین دو لایه‌ی الیاف خارج شد. همین عمل برای ساخت نمونه‌ی ۴ لایه‌ی الیاف تکرار شد. سپس قطعه‌ی بتقیی دوم که قبلاً آغشته به چسب شده بود، روی لایه‌ی الیاف قرار گرفت.

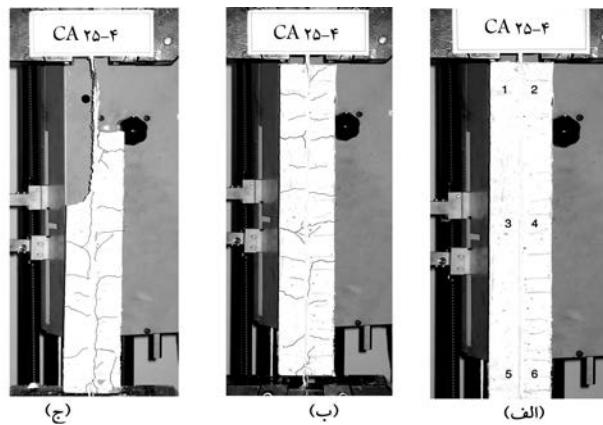
جدول ۴. جزئیات نمونه‌های آزمایشگاهی.

شماره	نام نمونه	f'_c (MPa)	نوع الیاف	تعداد لایه‌های الیاف	عرض الیاف b_{FRP} (mm)	ضخامت الیاف t_{FRP} (mm)	درصد مسلح شدگی ρ_{FRP}
۱	CA ۲۵-۲	۲۵	کربن	۲	۸۰	۰,۲۲	۰,۲۷۵
۲	CB ۲۵-۲	۲۵	کربن	۲	۸۰	۰,۲۲	۰,۲۷۵
۳	GA ۲۵-۲	۲۵	شیشه	۲	۸۰	۰,۳۴	۰,۴۲۵
۴	GB ۲۵-۲	۲۵	شیشه	۲	۸۰	۰,۳۴	۰,۴۲۵
۵	CA ۲۵-۴	۲۵	کربن	۴	۸۰	۰,۴۴	۰,۵۵
۶	CB ۲۵-۴	۲۵	کربن	۴	۸۰	۰,۴۴	۰,۵۵
۷	GA ۲۵-۴	۲۵	شیشه	۴	۸۰	۰,۶۸	۰,۸۵
۸	GB ۲۵-۴	۲۵	شیشه	۴	۸۰	۰,۶۸	۰,۸۵
۹	CA ۴۰-۲	۴۰	کربن	۲	۸۰	۰,۲۲	۰,۲۷۵
۱۰	CB ۴۰-۲	۴۰	کربن	۲	۸۰	۰,۲۲	۰,۲۷۵
۱۱	GA ۴۰-۲	۴۰	شیشه	۲	۸۰	۰,۳۴	۰,۴۲۵
۱۲	GB ۴۰-۲	۴۰	شیشه	۲	۸۰	۰,۳۴	۰,۴۲۵
۱۳	CA ۴۰-۴	۴۰	کربن	۴	۸۰	۰,۴۴	۰,۵۵
۱۴	CB ۴۰-۴	۴۰	کربن	۴	۸۰	۰,۴۴	۰,۵۵
۱۵	GA ۴۰-۴	۴۰	شیشه	۴	۸۰	۰,۶۸	۰,۸۵
۱۶	GB ۴۰-۴	۴۰	شیشه	۴	۸۰	۰,۶۸	۰,۸۵
۱۷	CA-۲	-	کربن	۲	۸۰	۰,۲۲	-
۱۸	CB-۲	-	کربن	۲	۸۰	۰,۲۲	-
۱۹	GA-۲	-	شیشه	۲	۸۰	۰,۳۴	-
۲۰	GB-۲	-	شیشه	۲	۸۰	۰,۳۴	-
۲۱	CA-۴	-	کربن	۴	۸۰	۰,۴۴	-
۲۲	GA-۴	-	شیشه	۴	۸۰	۰,۶۸	-

یادآور می‌شود f'_c مقاومت فشاری استوانه‌بتنی بتن، b_{FRP} عرض صفحات FRP، t_{FRP} ضخامت الیاف، بدون نظر گفتن چسب، و ρ_{FRP} نسبت سطح مقطع صفحات FRP به سطح مقطع بتن (A_{FRP}/A_c) است.

شکل ۵. منحنی‌های تنش - کرنش صفحات FRP.

شکل ۶. مراحل بارگذاری نمونه‌ی CA ۲۵-۴.

گیگا پاسکال و مدول کشسانی صفحات GFRP برابر با ۷۸,۵ گیگا پاسکال به دست می‌آید که به مقادیر گزارش شده توسط کارخانه سازنده بسیار نزدیک است.

در شکل‌های ۶ تا ۹ نمودارهای تنش - کرنش نمونه‌های مختلف آزمایشگاهی ارائه شده است. با کمی دقت در نمودارهای مذکور می‌توان به این نکته پی برد که شیب منحنی صفحات FRP داخل بتن در مراحل اولیه‌ی بارگذاری بیشتر از شیب

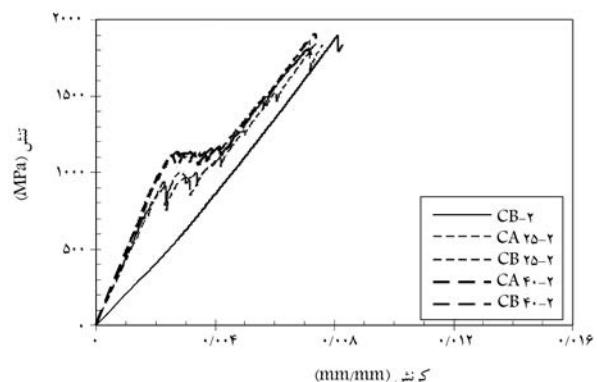
۲ لایه و ۴ لایه CFRP وجود ندارد. همچنین شیب منحنی در نمونه‌های ۲ لایه و ۴ لایه صفحات GFRP نیز با یکدیگر برابر است: بنابراین می‌توان مدول کشسانی صفحات CFRP و GFRP را تعیین کرد. از سوی دیگر، سختی بیشتر صفحات CFRP نسبت به صفحات GFRP در شکل ۵ قابل مشاهده است. با توجه به نمودارها، مدول کشسانی صفحات CFRP برابر با ۲۳۳,۳ است. با توجه به نمودارها، مدول کشسانی صفحات CFRP برابر با

منحنی صفحات FRP است. پس از شکل‌گیری ترک‌های اولیه و ورود به مرحله‌ی ترک خوردگی پایدار، با وجود این که شیب منحنی تنش - کرنش صفحات FRP داخل بتن تقریباً برابر با شیب منحنی تنش - کرنش صفحات FRP می‌شود، کرنش کم‌تر این نمونه‌ها در یک تنش مشخص نسبت به صفحات FRP نشان‌دهنده‌ی وجود اثرات سخت‌کنندگی کششی است. با توجه به مقایسه‌ی تمام نمونه‌ها در شکل‌های ۶ تا ۹ می‌توان این نکته‌ی عمومی را مطرح کرد که تا قبل از ترک خوردگی اولیه، سختی نمونه‌های دارای بتن با مقاومت فشاری ۴۰ مگاپاسکال در مقایسه با نمونه‌های ساخته شده از بتن با مقاومت فشاری ۲۵ مگاپاسکال بیشتر است؛ این موضوع با توجه به شیب بیشتر منحنی تنش - کرنش آن‌ها نسبت به یکدیگر قابل مشاهده است.

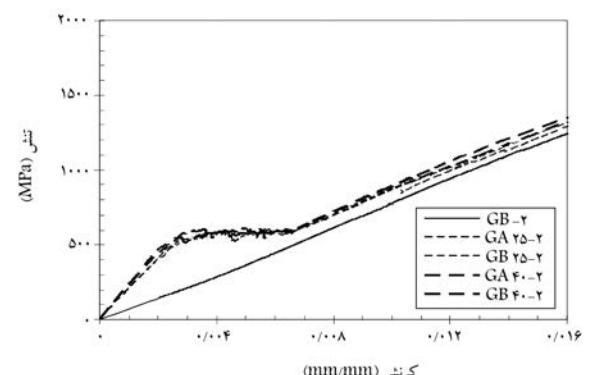
بررسی میزان اثر سخت‌کنندگی کششی بتن بر صفحات FRP

در شکل ۱۰ نمودارهای تنش - کرنش نمونه‌های CA۲۵-۲، CB۲۵-۲ و CB-۲ نشان داده شده است. با کمی دقیق در این شکل مشاهده می‌شود که به خوبی می‌توان یک منحنی سه‌خطی را جایگزین منحنی‌های تنش - کرنش صفحات FRP دارای بتن کرد. بنابراین، برای دو نمونه با مشخصات یکسان و با نام XYN-N از یک منحنی سه‌خطی با نام XM-N استفاده می‌شود. برای مثال، منحنی CA۲۵-۲ جایگزین منحنی‌های CA۲۵-۲ و CB۲۵-۲ می‌شود.

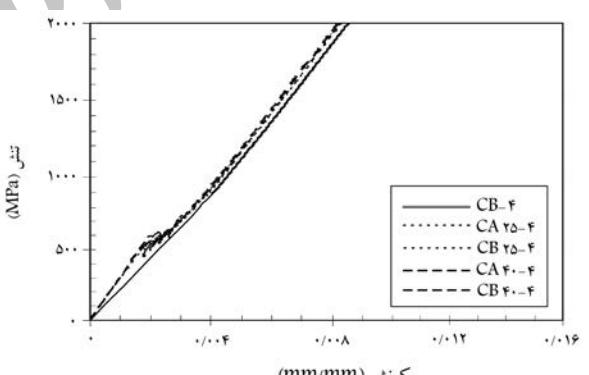
برای رسم هر منحنی سه‌خطی، از چهار نقطه استفاده شده است: نقطه‌ی اول مبدأ مختصات و نقاط دوم، سوم و چهارم به ترتیب میانگین نقاط ابتدای مرحله‌ی شکل‌گیری ترک‌ها، ابتدای مرحله‌ی ترک خوردگی پایدار و انتهای مرحله‌ی ترک خوردگی پایدار نشان داده شده است. چنان که در شکل ۱۱ نمودار نشان داده شده است. چنان که مشاهده می‌شود، میزان تنش ترک خوردگی در نمونه‌های دارای بتن با مقاومت فشاری ۴۰ مگاپاسکال کمی بیشتر از نمونه‌های دارای بتن با مقاومت فشاری ۲۵ مگاپاسکال است که به دلیل مقاومت کششی بیشتر بتن با مقاومت فشاری ۴۰ مگاپاسکال نسبت به بتن با مقاومت فشاری ۲۵ مگاپاسکال است. همچنین، تا قبل از مرحله‌ی ترک خوردگی بتن، مدول کشسانی منحنی CA۲۵-۲ (مریبوط به بتن با مقاومت ۲۵ مگاپاسکال و دو لایه CFRP) شکل ۱۰.

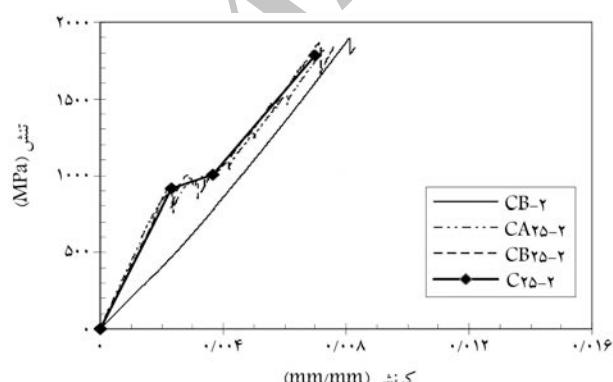
شکل ۶. منحنی تنش - کرنش نمونه‌های دارای دو لایه CFRP.

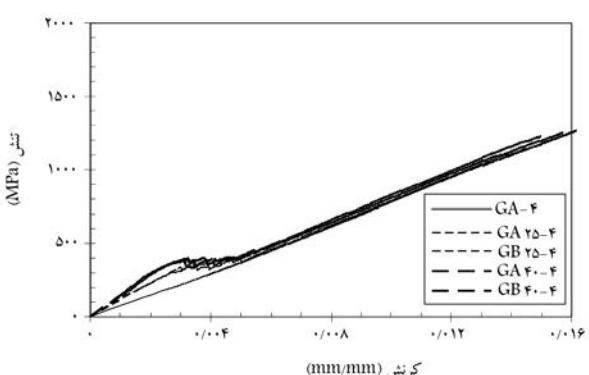
شکل ۷. منحنی تنش - کرنش نمونه‌های دارای دو لایه GFRP.

شکل ۸. منحنی تنش - کرنش نمونه‌های دارای چهار لایه CFRP.

شکل ۱۰. مقایسه‌ی منحنی سه‌خطی C 25-2 با منحنی تنش - کرنش نمونه‌های CB 25-2 و CA 25-2.

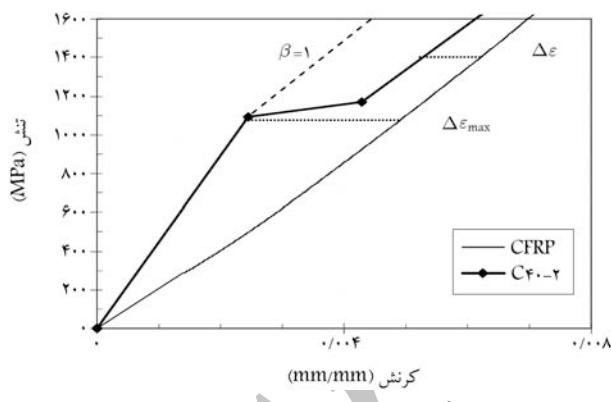
شکل ۹. منحنی تنش - کرنش نمونه‌های دارای چهار لایه GFRP.

کرنش نمونه صفحات CFRP و کرنش میانگین نمونه‌ی بتی، $\Delta\varepsilon_{max}$ بیشترین میزان اختلاف بین کرنش نمونه صفحات CFRP و کرنش میانگین نمونه‌ی بتی، ε_{FRP} کرنش نمونه‌ی دارای صفحات FRP، و ε_m کرنش میانگین نمونه‌ی بتی است. افزایش اختلاف بین کرنش نمونه دارای صفحات CFRP و کرنش میانگین نمونه بتی ($\Delta\varepsilon$)، افزایش سخت‌کنندگی کششی را نشان می‌دهد. بنابراین می‌توان از آن به عنوان نشان دهنده میزان اثر سخت‌کنندگی کششی عضو استفاده کرد.

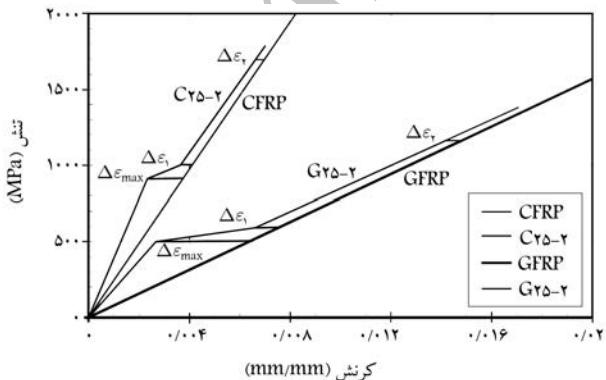
مقدار ضریب سخت‌کنندگی کششی (β) در ابتدای مرحله‌ی شکل‌گیری ترک ($\Delta\varepsilon = \Delta\varepsilon_{max}$) برابر با ۱ است، و چنانچه اختلاف بین کرنش نمونه دارای صفحات CFRP و کرنش میانگین نمونه‌ی بتی به صفر نزدیک شود، مقدار برابر با صفر می‌شود ($\beta = 0$). در واقع ضریب سخت‌کنندگی کششی نشان می‌دهد که در هر میزان بارگذاری، چه مقدار از اثر سخت‌کنندگی کششی موجود در ابتدای مرحله‌ی شکل‌گیری ترک‌ها در عضو تحت کشش باقی مانده است.

با توجه به شکل‌های ۱۳ تا ۱۶، مقدار ضریب سخت‌کنندگی کششی در ابتدای مرحله‌ی ترک خوردگی پایدار (β_1) و نیز در تنش ۱۷۰° مکاپاسکال برای نمونه‌های بتی مسلح شده با صفحات CFRP و تنش ۱۲۰° مکاپاسکال برای نمونه‌های بتی مسلح شده با صفحات GFRP (β_2) به دست آمده است که مقادیر آن در جدول ۵ ملاحظه می‌شود.

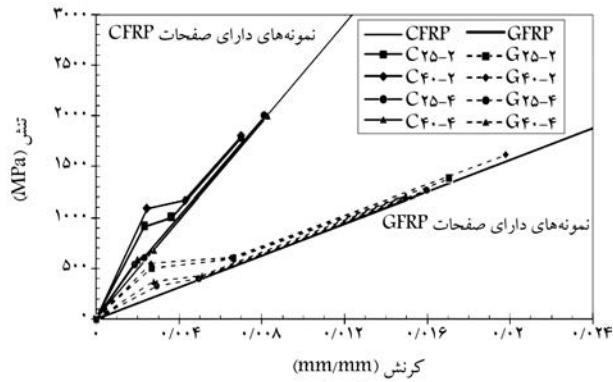
در جدول ۵ مقدار E_{eff} مدلول کشسانی مؤثر نمونه‌ی بتی مسلح شده با صفحات FRP در مرحله‌ی ترک خوردگی E_{eff} مدلول کشسانی صفحات FRP به دست آمده از آزمایش‌های کششی، $\Delta\varepsilon$ درصد اختلاف بین کرنش نمونه دارای صفحات

شکل ۱۲. معرفی $\Delta\varepsilon_{max}$ ، $\Delta\varepsilon$ و β .

شکل ۱۳. میزان اثر سخت‌کنندگی کششی نمونه‌های CV25-2 و G25-2 در مرحله‌ی ترک خوردگی پایدار.

شکل ۱۱. مقایسه‌ی منحنی‌های تنش-کرنش سه‌خطی جایگزین با منحنی تنش-کرنش صفحات CFRP و GFRP.

۳۹۰۸۷۷ مگا پاسکال است که این مقدار ۶۷/۵ درصد بیشتر از مدلول کشسانی صفحات CFRP (۲۳۳۲۰۰ مگاپاسکال) است. این نکته نشان دهنده میزان بالای سخت‌کنندگی کششی تا قبل از مرحله‌ی ترک خوردگی بتی است. همچنین مدلول کشسانی منحنی $C40-2$ (مریبوط به بتن با مقاومت ۲۵۰ مگاپاسکال و دلایه CFRP) تا قبل از مرحله‌ی ترک خوردگی بتن، ۴۴۴۹۰۲ مگاپاسکال است که درصد از مدلول کشسانی صفحات CFRP (۲۳۳۳۵۰ مگاپاسکال) بیشتر است. اما مدلول کشسانی نمونه‌های بتی دارای ۴ لایه صفحات CFRP (نمونه‌های $C40-4$ و $C25-4$) در مرحله‌ی ترک خوردگی تفاوت کمتری با مدلول کشسانی صفحات CFRP داشته و تقریباً برابر با ۲۸۴۰۰۰ مگاپاسکال است که درصد از مدلول کشسانی صفحات CFRP بیشتر است. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که افزایش نسبت مسلح شدگی صفحات CFRP (ρ_{CFRP}) به کاهش اثر سخت‌کنندگی می‌انجامد.

در مورد صفحات GFRP، تا قبل از مرحله‌ی ترک خوردگی بتن، مدلول کشسانی منحنی $G25-2$ ، $G40-2$ ، $G40-4$ و $G25-4$ است (شکل ۱۱؛ این نکته نشان دهنده میزان بالای سخت‌کنندگی کششی تا قبل از مرحله‌ی ترک خوردگی بتن است. همچنین مدلول کشسانی منحنی $G40-2$ تا قبل از مرحله‌ی ترک خوردگی بتن معادل ۲۰۷۵۹۸ مگاپاسکال است که $137/2$ درصد از مدلول کشسانی صفحات GFRP بیشتر است. اما مدلول کشسانی منحنی $G25-4$ در مرحله‌ی قبل از ترک خوردگی پایدار با ۱۱۱۶۲۳ مگاپاسکال است که $42/2$ درصد از مدلول کشسانی صفحات GFRP بیشتر است؛ مدلول کشسانی منحنی $G40-4$ نیز در مرحله‌ی قبل از ترک خوردگی پایدار با ۱۳۳۳۶۵ مگاپاسکال است که $69/9$ درصد از مدلول کشسانی صفحات GFRP بیشتر است. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که افزایش نسبت مسلح شدگی صفحات GFRP (ρ_{GFRP}) باعث کاهش اثر سخت‌کنندگی می‌شود. از سوی دیگر، تأثیر بیشتر بتن بر روی مدلول کشسانی صفحات GFRP نسبت به صفحات CFRP می‌تواند به دلیل مدلول کشسانی کمتر GFRP نسبت به CFRP باشد که باعث افزایش اثر سخت‌کنندگی می‌شود.

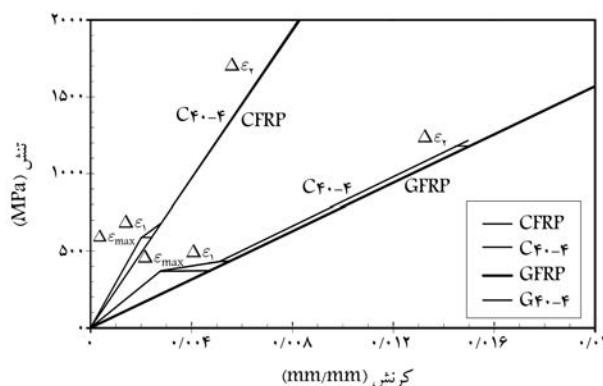
تمام نمونه‌ها پس از گسترش ترک خوردگی در طول نمونه وارد مرحله‌ی ترک خوردگی پایدار می‌شوند. برای بررسی میزان اثر سخت‌کنندگی کششی باقی مانده در مرحله‌ی ترک خوردگی پایدار، از پارامترهای ε و β و طبق روابط ۱ استفاده می‌شود:

$$\beta = \Delta\varepsilon / \Delta\varepsilon_{max}, \quad \Delta\varepsilon = \varepsilon_{FRP} - \varepsilon_m \quad (1)$$

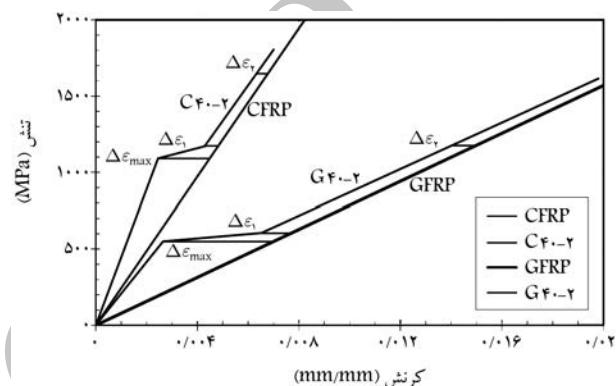
که در آن (با توجه به شکل ۱۲)، β ضریب سخت‌کنندگی کششی، ε اختلاف بین

جدول ۵. میزان تأثیر سختکنندگی کششی نمونه‌های بتونی.

نام نمونه‌ی جایگزین	E_{eff} (MPa)	E_{FRP} (MPa)	E_{eff}/E_{FRP}	$\Delta\varepsilon_1$ (%)	$\Delta\varepsilon_2$ (%)	$\Delta\varepsilon_{max}$ (%)	(β_1)	(β_2)	ρ_{FRP} (%)
C25-2	390877	223300	1.675	0.045	0.033	0.142	0.316	0.222	0.275
C40-2	444902	223300	1.906	0.064	0.040	0.198	0.323	0.202	0.275
C25-4	284105	223300	1.217	0.012	0.01	0.038	0.315	0.263	0.055
C40-4	284422	223300	1.219	0.017	0.013	0.051	0.323	0.255	0.055
G25-2	187439	78500	2.142	0.085	0.069	0.358	0.237	0.193	0.425
G40-2	207598	78500	2.372	0.119	0.080	0.419	0.284	0.190	0.425
G25-4	111623	78500	1.422	0.025	0.020	0.113	0.221	0.177	0.85
G40-4	133265	78500	1.699	0.043	0.031	0.19	0.236	0.163	0.85

شکل ۱۶. میزان اثر سختکنندگی کششی نمونه‌های C40-4 و G40-4 در مرحله‌ی ترک خوردنگی پایدار.

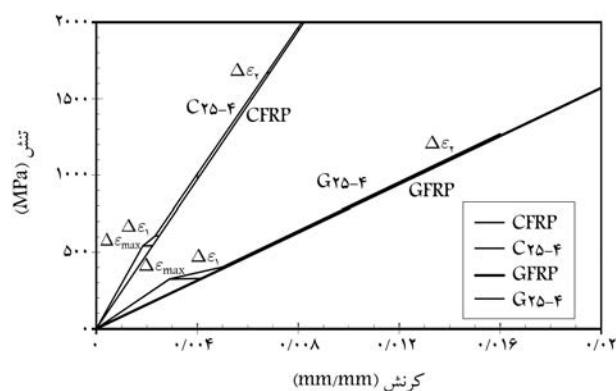

شکل ۱۴. میزان اثر سختکنندگی کششی نمونه‌های C40-2 و G40-2 در مرحله‌ی ترک خوردنگی پایدار.

الف) در تمامی نمونه‌های بتونی اثر سختکنندگی کششی وجود دارد؛

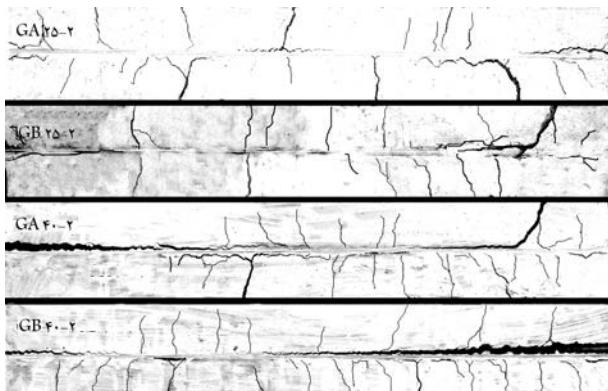
ب) تا قبل از مرحله‌ی شکل‌گیری ترک‌ها (مرحله‌ی ترک‌خورده) نسبت E_{eff}/E_{FRP} بیان‌گر میزان اثر سختکنندگی کششی است. چنان‌که مشاهده می‌شود، بیشترین مقدار E_{eff}/E_{FRP} مربوط به نمونه‌ی G40-2 است، و کمترین آن مربوط به نمونه‌ی C25-4 است. میزان E_{eff}/E_{FRP} در نمونه‌های بتونی دارای صفحات GFRP بیشتر از نمونه‌های بتونی مشابه است گه با صفحات CFRP شده‌اند. علت این امر می‌تواند سختی کمتر صفحات GFRP نسبت به صفحات CFRP باشد که باعث افزایش تأثیر پتن بر صفحات GFRP شده است. از سوی دیگر میزان E_{eff}/E_{FRP} در نمونه‌های بتونی دارای بتون با مقاومت فشاری ۴۰ مگاپاسکال کمی بیشتر از نمونه‌های ساخته شده با بتون معمولی است؛ این میزان تأثیر در افزایش سختکنندگی کششی در مقایسه با سایر عوامل قابل چشم‌پوشی است. همچنین می‌توان گفت E_{eff}/E_{FRP} به میزان قابل توجهی به درصد مسلح شدنگی نمونه‌های بتونی بستگی دارد و با افزایش ρ_{FRP} ، نسبت E_{eff}/E_{FRP} به میزان زیادی کاهش می‌یابد.

ج) پارامتر $\Delta\varepsilon_{max}$ به عنوان بیشترین مقدار اختلاف ایجاد شده بین کرنش نمونه‌ی بتونی و نمونه‌ی دارای صفحات FRP نشان‌گر میزان تأثیر سختکنندگی کششی ناشی از پیوستگی بین بتون و صفحات FRP است. در واقع $\Delta\varepsilon_{max}$ در نمونه‌های آزمایشگاهی چنین توصیف می‌شود:

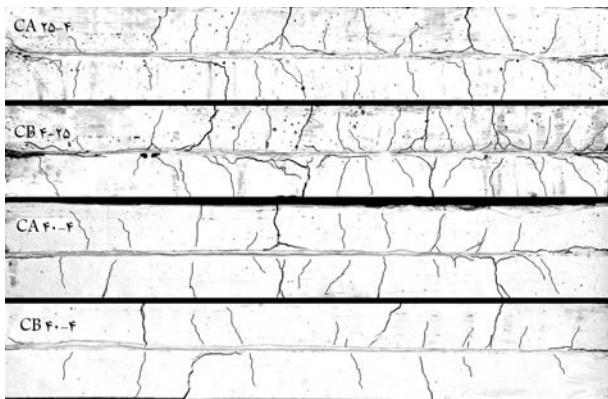

شکل ۱۵. میزان اثر سختکنندگی کششی نمونه‌های C25-4 و G25-4 در مرحله‌ی ترک خوردنگی پایدار.

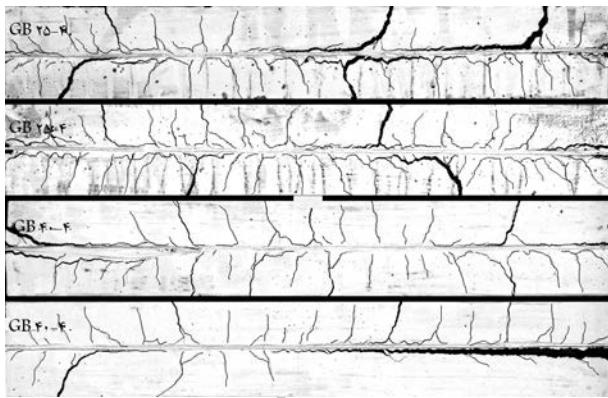
FRP و کرنش میانگین نمونه‌ی بتونی در تنش معادل با شروع مرحله‌ی ترک‌خوردنگی، $\Delta\varepsilon_2$ درصد اختلاف بین کرنش نمونه دارای صفحات FRP و کرنش میانگین نمونه‌ی بتونی در تنش ۱۷۰۰ مگاپاسکال برای نمونه‌های بتونی مسلح شده با صفحات CFRP و در تنش ۱۲۰۰ مگاپاسکال برای نمونه‌های بتونی مسلح شده با صفحات GFRP است. با توجه به مقادیر موجود در جدول ۵ میزان اثر سختکنندگی کششی در نمونه‌های آزمایشگاهی چنین توصیف می‌شود:

شکل ۱۸. مقایسه‌ی ترک‌های موجود در نمونه‌های بتنی دارای دو لایه از صفحات CFRP در مرحله‌ی ترک‌خوردگی پایدار.

شکل ۱۹. مقایسه‌ی ترک‌های موجود در نمونه‌های بتنی دارای ۴ لایه از صفحات CFRP در مرحله‌ی ترک‌خوردگی پایدار.

شکل ۲۰. مقایسه‌ی ترک‌های موجود در نمونه‌های بتنی دارای ۴ لایه از صفحات CFRP در مرحله‌ی ترک‌خوردگی پایدار.

عرض ترک‌های موجود در نمونه‌های دارای صفحات CFRP است. به همین صورت تعداد ترک‌های موجود در نمونه‌های دارای صفحات GFRP بیشتر از تعداد ترک‌های موجود در نمونه‌های دارای صفحات CFRP است. بنابراین افزایش تعداد ترک‌ها و به دنبال آن، کاهش فواصل ترک در نمونه‌های دارای صفحات GFRP در مقایسه با نمونه‌های دارای صفحات CFRP باعث افت بیشتر میزان اثر سخت‌کنندگی کششی در این نمونه‌ها، در مرحله‌ی ترک‌خوردگی پایدار شده است که با مقایسه‌ی مقادیر β_2 موجود در جدول ۵ قابل مشاهده است. البته یادآور می‌شود که در کرنش

رسیده و اولین ترک شکل می‌گیرد. در این حالت، بیشترین مقدار $\Delta\varepsilon_{max}$ و در واقع بیشترین مقدار اثر سخت‌کنندگی کششی مربوط به نمونه‌های بتنی دارای صفحات GFRP است که در این جا نیز علت سختی کمتر صفحات GFRP نسبت به صفحات CFRP در نتیجه تأثیر بیشترین بر روی صفحات GFRP است. همچنین به دلیل سختی کششی بیشتر نمونه‌های دارای بتن با مقاومت فشاری ۴۰ مگاپاسکال، این نمونه‌ها نسبت به نمونه‌های دارای بتن با مقاومت فشاری ۲۵ مگاپاسکال، $\Delta\varepsilon_{max}$ بیشتری دارند. با توجه به مقادیر $\Delta\varepsilon_{max}$ دیده می‌شود که افزایش نسبت مسلح شدگی باعث کاهش شدید $\Delta\varepsilon_{max}$ شده است.

د) $\Delta\varepsilon_1$ نشان‌گر میزان اثر سخت‌کنندگی کششی باقیمانده در ابتدای مرحله‌ی ترک‌خوردگی پایدار است. مقادیر $\Delta\varepsilon_1$ نیز در نمونه‌های بتنی مسلح شده با صفحات CFRP بیشتر از نمونه‌های مسلح شده با صفحات GFRP است. مقاومت بتن تأثیر اندکی بر مقادیر $\Delta\varepsilon_1$ دارد؛ همچنین افزایش ρ_{FRP} باعث کاهش قابل توجه $\Delta\varepsilon_1$ و در نتیجه اثر سخت‌کنندگی کششی در این مرحله شده است.

ه) $\Delta\varepsilon_2$ نشان‌گر میزان اثر سخت‌کنندگی کششی باقیمانده در تنش ۱۷۰۰ مگاپاسکال برای نمونه‌های دارای صفحات CFRP و تنش ۱۲۰۰ مگاپاسکال در نمونه‌های دارای صفحات GFRP است. بنابراین با مقایسه‌ی مقادیر $\Delta\varepsilon_2$ و $\Delta\varepsilon_1$ مشاهده می‌شود که با افزایش تعداد ترک‌ها در طول مرحله‌ی ترک‌خوردگی پایدار، مقدار سخت‌کنندگی موجود در نمونه تا حدودی کاهش می‌یابد.

و) مقایسه‌ی مقادیر β_1 نشان می‌دهد که اگرچه در شروع مرحله‌ی ترک‌خوردگی پایدار، اثر سخت‌کنندگی کششی نمونه‌های بتنی دارای صفحات GFRP نسبت به نمونه‌های دارای صفحات CFRP بیشتر است، به دلیل کرنش بیشتر نمونه‌های دارای صفحات GFRP در طول مرحله‌ی شکل‌گیری ترک‌ها، میزان کاهش اثر سخت‌کنندگی در پایان مرحله‌ی شکل‌گیری ترک‌ها در نمونه‌های دارای صفحات GFRP بیشتر از نمونه‌های بتنی مسلح شده با صفحات CFRP است.

تحلیل ترک‌ها

در شکل‌های ۲۰ تا ۲۵ ترک‌های موجود در مرحله‌ی ترک‌خوردگی پایدار، یعنی کرنش میانگین ۷۰٪ برای نمونه‌های دارای صفحات CFRP و کرنش میانگین ۱۴٪ برای نمونه‌های دارای صفحات GFRP، نشان داده شده است. چنان که مشاهده می‌شود عرض ترک‌های موجود در نمونه‌های دارای صفحات GFRP بیشتر از

شکل ۱۷. مقایسه‌ی ترک‌های موجود در نمونه‌های بتنی دارای دو لایه از صفحات CFRP در مرحله‌ی ترک‌خوردگی پایدار.

دارای بتن با مقاومت فشاری 40 مگاپاسکال کمی بیشتر از نمونه های ساخته شده با بتن با مقاومت 25 مگاپاسکال است که این میزان افزایش سخت کنندگی کششی در مقایسه با سایر عوامل قبل ملاحظه نیست.

• نسبت E_{eff}/E_{FRP} به میزان قابل توجهی و استه به درصد مسلح شدگی نمونه های بتنی است و با افزایش ρ_{FRP} نسبت E_{eff}/E_{FRP} به شدت کاهش می یابد.

• پارامتر $\Delta\varepsilon_{max}$ به عنوان بیشترین مقدار اختلاف ایجاد شده بین کرنش نمونه های

بتنی و صفحات FRP به خوبی نشان گر میزان تأثیر سخت کنندگی کششی ناشی از پیوستگی بین بتن و صفحات FRP است. در این حالت بیشترین مقدار

$\Delta\varepsilon_{max}$ در واقع بیشترین مقدار اثر سخت کنندگی کششی مربوط به نمونه های

بتنی دارای صفحات GFRP است که در اینجا نیز عمل سختی کمتر صفحات GFRP نسبت به صفحات CFRP و درنتیجه تأثیر بیشتر بتن بر روی صفحات GFRP است. بدلیل سختی کششی بیشتر نمونه های دارای بتن با مقاومت

فشاری 40 مگاپاسکال، این نمونه ها نسبت به نمونه های دارای بتن با مقاومت

فشاری 25 مگاپاسکال، $\Delta\varepsilon_{max}$ بیشتری دارند.

در مرحله ای ترک خودگی پایدار یعنی کرنش میانگین 7% برای نمونه های دارای صفحات CFRP و کرنش میانگین 14% برای نمونه های دارای صفحات GFRP، تعداد ترک های موجود در نمونه های دارای صفحات GFRP بیشتر از نمونه های دارای صفحات CFRP است. بنابراین افزایش تعداد ترک ها و به تبع آن، کاهش فواصل بین ترک در نمونه های دارای صفحات GFRP در مقایسه با نمونه های دارای صفحات CFRP باعث افت بیشتر میزان اثر سخت کنندگی کششی در این نمونه ها، در مرحله ای ترک خودگی پایدار شده است که با مقایسه مقدار β_4 قابل مشاهده است.

تعداد ترک ها در نمونه های دارای 4 لایه صفحات FRP بیشتر از تعداد ترک های موجود در نمونه های دارای 2 لایه صفحات FRP است و این موضوع نیز علاوه بر آن که باعث کاهش فواصل بین ترک ها می شود، سبب کاهش چشمگیر سخت کنندگی کششی در نمونه های دارای 4 لایه صفحات FRP نسبت به نمونه های دارای 2 لایه صفحات FRP نیز می شود.

برابر در نمونه های دارای صفحات GFRP تعداد ترک های کمتر با عرض بیشتر — نسبت به ترک های موجود در نمونه های دارای صفحات CFRP — مشاهده شد. از سوی دیگر می توان مشاهده کرد که تعداد ترک های در نمونه های دارای 4 لایه صفحات FRP بیشتر از تعداد ترک های موجود در نمونه های دارای 2 لایه صفحات FRP است. این موضوع نیز علاوه بر آن که باعث کاهش فواصل بین ترک های می شود، سبب کاهش چشمگیر سخت کنندگی کششی در نمونه های دارای 4 لایه صفحات FRP نسبت به نمونه های دارای 2 لایه صفحات FRP می شود.

نتیجه گیری

در این تحقیق، اثر سخت کنندگی کششی بتن بر رفتار کششی صفحات بسیاری مسلح شده با الیاف (FRP) مورد مطالعه قرار گرفت. تحقیق شامل آزمایش کششی بر روی 16 نمونه های بتنی مسلح شده با صفحات FRP و 6 نمونه صفحات FRP بود. سرعت جابه جایی فک های دستگاه کشش $5/0$ میلی متر بر دقیقه در نظر گرفته شد و میزان جابه جایی فک ها و بار وارد بر نمونه در هر لحظه ثبت شد. براساس اطلاعات به دست آمده از انجام آزمایش ها، نتایج زیر به دست آمد:

- با توجه به نتایج آزمایشگاهی و منحني های مربوط به اثر سخت کنندگی کششی می توان نتیجه گرفت که روش آزمایشگاهی ارائه شده، مستقیماً اثر سخت کنندگی اعضای بتنی تقویت شده با صفحات FRP را ارزیابی می کند و نسبت به سایر روش های غیر مستقیم مناسب تر است.
- تا قبل از مرحله ای شکل گیری ترک ها، نسبت E_{eff}/E_{FRP} تحلیل خوبی از میزان اثر سخت کنندگی کششی ارائه می دهد. میزان E_{eff}/E_{FRP} در نمونه های بتنی دارای صفحات GFRP بیشتر از نمونه های بتنی مشابه است که با صفحات CFRP مسلح شده اند. این امر را می توان ناشی از سختی کمتر صفحات GFRP نسبت به صفحات CFRP دانست که باعث افزایش تأثیر بین بر صفحات GFRP شده است.
- میزان E_{eff}/E_{FRP} تا قبل از مرحله ای شکل گیری ترک ها در نمونه های بتنی

پابلوشت

1. tension stiffening

منابع

1. Kaklauskas, G. and Ghaboussi, J. "Stress-strain relations for cracked tensile concrete from RC beam tests", *Journal of Structural Engineering, ASCE*, **127**(1), pp. 64-73 (January 2001).
2. Bischoff, P.H. "Tension stiffening and cracking of steel fiber reinforced concrete", *Journal of Materials in Civil Engineering, ASCE*, **15**(2), pp. 174-182 (2003).
3. Bischoff, P.H. "Reevaluation of deflection prediction for concrete beams reinforced with steel and fiber reinforced polymer bars", *Journal of Structural Engineering*, **131**(5), pp. 752-767 (May 2005).
4. Bischoff, P.H. "Effects of shrinkage on tension stiffening and cracking in reinforced concrete", *Canadian Journal of Civil Engineering*, **28**(3), pp. 363-374 (2001).
5. Goto, Y. "Cracks formed in concrete around deformed tension bars", *ACI J.*, **68**(4), pp. 244-251 (1971).
6. CEB-FIP, *CEB-FIP Model Code 1990 for Concrete Structures*, Comité Euro- International du Béton and Fédération Internationale de la Précontrainte, Thomas Telford, London (1993).
7. fib1999a, *Structural Concrete, Textbook on Behavior, Design and Performance, Bulletin 1*, Federation internationale de la Précontrainte (fib)

- tionale du beton, Lausanne, Switzerland, p. 224 (1999).
8. Gilbert, R.I. and Warner, R.F. "Tension stiffening in reinforced concrete slabs", *J. Struct. Div., ASCE*, **104**(12), pp. 1885-1900 (1978).
9. Clark, L.A. and Speirs, D.M. "Tension stiffening in reinforced concrete beams and slabs under short-term load", Tech. Rep. No. 42.521, Cement and Concrete Association, London (1978).
10. Abrishami, H.H. and Mitchell, D. "Influence of steel fibers on tension stiffening", *ACI Struct. J.*, **94**(6) pp. 769-776 (1997).
11. Al-Sunna, R.; Pilakoutas, K.; Waldron, P. and Al-Hadeed, T. "Tension stiffening in GFRP reinforced concrete beams", Springer, pp. 711-718 (2006).
12. Nayal, R. and Rasheed, H.A. "Tension stiffening model for concrete beams reinforced with steel and FRP bars" *Journal of Materials in Civil Engineering, ASCE*, **18** pp. 831-841 (Nov./Dec. 2006).
13. Ebead, U.A. and Marzouk, H. "Tension-stiffening model for FRP-strengthened RC concrete two-way slabs", *Materials and Structures*, **38**, pp. 193-200 (March 2005).
14. Saliba Al-Sunna R.A., *Deflection Behavior of FRP Reinforced Concrete Flexural Members*, A thesis submitted for the degree of Doctor of Philosophy, University of Sheffield (June 2006).
15. Ferracuti, B. and Savoia, M. "Tension-stiffening law for FRP-reinforced concrete elements under service loadings", International Institute for FRP in Construction (2005).
16. Ceroni, F.; Pecce, M. and Matthys, Y. "Tension stiffening of reinforced concrete ties strengthened with externally bonded fiber-reinforced polymer sheets", *Journal of Composites for Construction, ASCE*, **8**(1), pp. 22-32 (Jan./Feb. 2004).
17. Pecce, M. and Ceroni, F. "Modeling of tension-stiffening behavior of reinforced concrete ties strengthened with fiber reinforced plastic sheets", *Journal of Composites for Construction, ASCE*, **8**(6), pp. 510-518 (Nov./Dec. 2004).
18. Sato, Y. and Vecchio, F.J. "Tension stiffening and crack formation in reinforced concrete members with fiber-reinforced polymer sheets", *Journal of Structural Engineering, ASCE*, **129**(6), pp. 717-724 (June 2003).

Archive of SID